

результатам роста стоимости компании позволит на постоянной основе заинтересовать управленцев:

- работать со структурой используемого капитала, сокращая неработающий капитал, выбирая более дешевые источники финансирования деятельности;
- искать методы сокращения текущих затрат;
- формировать и поддерживать доброе имя компании;
- не увольняться с компании, по крайней мере, до конца финансового года;
- работать в команде, помогая друг другу достигать успехов;
- раскрывать внутренние профессиональные возможности персонала;
- гордиться своими достижениями и достижениями команды;
- получать удовольствие от работы, которая позволяет самореализоваться и обеспечить финансовое благополучие себе и своей семье.

Задолженность по второй половине оклада сотрудников становится не только стимулом персонала для достижения роста стоимости компании, она также формирует кредиторскую задолженность в обязательствах предприятия, которая беспроцентно работает в течение года на финансирование оборотных активов, то есть приносит предприятию дополнительную прибыль.

Література

- 1 Шнайдер Л.И. Система мотивации управленческого персонала на основе показателя EVA / Л.И. Шнайдер: [Электронное издание]. – Режим доступа: <http://1fin.ru/?id=183>
- 2 Порохня В.М. Моделювання економічної доданої вартості на підприємстві / В.М. Порохня, В.О. Лось // Вісник Запорізького національного університету. – 2008. – № 1 (3). – С. 107 – 115.
- 3 Vicat Report Annual 2013: [Электронное издание]. – Режим доступа: www.vicat.fr
- 4 Бердинець М.Д. Ефективність діяльності суб'єктів підприємництва в сучасних умовах господарювання / М.Д. Бердинець // Бізнес Інформ. – 2013. – № 4. – С. 183 – 190.
- 5 Письменна М.С. Системний підхід до мотивації управлінського персоналу / М.С. Письменна // Наковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 24.9. – С. 375 – 383.

УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Кравченко О.М.

Одеський національний політехнічний університет

Ресторанне господарство входить до соціально-споживацького комплексу соціальної інфраструктури господарського комплексу національної економіки України, тому є об'єктом державного регулювання. Інформаційне забезпечення є одним з механізмів прямого державного регулювання в частині підтримки підприємницької діяльності суб'єктів господарювання, в тому числі в ресторанному господарстві [1]. На даний час державне інформаційне забезпечення в ресторанному господарстві зводиться до збору і обробки статистичної інформації щодо кількості суб'єктів господарювання галузі, до яких відноситься кількість підприємств, кількість закладів, середня кількість закладів на 10 тис. жителів, кількість закладів в містах і селах, кількість закладів за величиною підприємств, за формами організаційної діяльності, товарооборот в них. Дані за цими показниками відображаються в статистичних щорічниках, бюлетенях, збірниках, що публікує статистична служба України. Проте, фінансово-економічні показники ресторанного господарства відображаються статистичними службами України у складі консолідованого виду економічної діяльності «Тимчасове розміщення й організація харчування» [2, с. 54-60]. Це ускладнює аналіз фінансових показників як в готельному бізнесі, так і в ресторанному. Єдиним показником, що відображує в статистичних щорічниках продуктивність ресторанного господарства незалежно від інших галузей залишається товарооборот, який збільшився з 2094 млн грн в 2000 р. до

12935 млн грн в 2013 р. [2, с. 259]. В умовах інфляції і масового приховування реальних доходів з метою бути платниками єдиного податку, зміна обсягу товарообороту, і, навіть, фінансового результату в ресторанному господарстві України не відображує реального рівня ефективності галузі. Тому існує необхідність обчислення альтернативного і нейтрального до тіншових схем загального індикатору ефективності ресторанного господарства в Україні, який можливо розраховувати в цілому в країні і в регіонах зокрема. Головна функція такого показника – відображувати реальну ситуацію в галузі.

Ефективність ресторанного господарства України вивчає багато фахівців, серед яких найбільш відомими є А.О. Аветисова, В.А. Антонова, В.В. Кривошей, Г.Т. П'ятницька, Т.В. Шталь, О.В. Яшина та ін. [3...5]. Всі вони описують розвиток ресторанної галузі з використанням існуючих показників, та ніхто не пропонує будь-яких нових показників, що відображували би загальну ефективність ресторанного господарства в Україні.

Цікавий досвід США щодо обчислення Індексу ефективності ресторанів (англ: RPI – Restaurant Performance Index) [5]. Індекс RPI складається з двох компонент:

- Індексу поточного стану (The Current Situation), який вимірює поточні тенденції за чотирма показниками галузі: товарооборот (same-store sales), трафік, чи кількість відвідувачів (англ.: traffic customer), витрати труда (кількість працюючих) і витрати капіталу (інвестиції в оновлення, розширення, і модернізацію бізнесу);
- Індексу очікувань (англ.: Expectations Index), який вимірює шестимісячний прогноз ресторанних операторів для чотирьох показників галузі: товарооборот (англ.: same-store sales), кількість співробітників (англ.: employees), капітальні витрати (capital Expenditures), і умови ведення бізнесу (business conditions).

RPI базується на інформації, що отримує щомісяця Національна асоціація ресторанів США від більше ніж 400 ресторанів за показниками товарообороту, трафіку відвідувань, кількості працюючих, капітальним вкладенням. При цьому респонденти за поточними даними лише вказують, більше чи менше у них рівень перелічених показників у порівнянні з показниками даного місяця попереднього року. Вони не надають ніякої інформації про обсяги свого товарообороту, про кількість працюючих та кількість відвідувачів, про величину своїх капіталовкладень.

Ті ж самі респонденти для формування індексу очікувань надають інформацію лише про наявність очікування на наступні півроку щодо збільшення, чи зменшення, чи залишення без змін товарообороту, кількості співробітників, капітальних витрат, та умов ведення бізнесу, під якими розуміють загальний стан економіки (англ.: General Economic conditions). За даними кожного питання будуються щомісячні стовпчикові діаграми, на яких відображується відсоток респондентів, які вказали, що значення показника більше рівня цього показника попереднього року, та відсоток респондентів, які вказали, що значення показника менше рівня цього показника попереднього року. В результаті можна постійно спостерігати напрямок розвитку ресторанної індустрії та збіг сподівань і реального стану показників.

Кожен місяць на спеціальних сайтах можна бачити всі статистичні дані ресторанної галузі, в тому числі Індекс ефективності ресторанів. Статистична інформація супроводжується аналітичними описами та оцінками і прогнозами фахівців. Це дозволяє уряду країни, адміністрації штатів та підприємцям постійно бути в курсі всіх необхідних даних щодо розвитку галузі.

На жаль в Україні статистична інформація обробляється довго і не служить інструментом оперативного інформаційного забезпечення суспільства. Дані публікуються з запізненням до пів року, та не викладаються на сайтах за галузями та видами економічної діяльності з відповідними коментарями та прогнозами.

Вважаємо, що інформаційна складова підтримки підприємницької діяльності державою забезпечується недостатньо. Тому рекомендуємо ініціювати на рівні Облдержадміністрацій створити інформаційні сайти в розрізі видів економічної діяльності, в тому числі в РГ, де необхідно представляти статистичну інформацію, прогнози і коментарі.

Для ресторанного господарства за прикладом США пропонуємо розраховувати український індекс ефективності ресторанного господарства, базуючись на статистичних даних, що традиційно збирає Статистична служба України. На нашу думку ефективність РГ відображує динаміка показників середньої кількості закладів, рівно як і середньої кількості посадкових місць в закладах РГ, що приходить на 10 тис. жителів. Це обґрунтовується наступним. Якщо зростає забезпеченість жителів країни закладами РГ й посадковими місцями в

них, це значить, що підприємцям вигідно збільшувати бізнес, бо він має платоспроможний попит і приносить достатні для зростання бізнесу прибутки. І навпаки, зменшення кількості закладів РГ і посадкових місць в них, що приходиться на 10 тис. жителів, свідчить про факти закриття об'єктів ресторанного господарства, зменшення кількості посадкових місць відповідно до кількості населення, що відбувається як наслідок зниження ефективності галузі РГ.

Якщо сприймати динаміку зміни темпів приросту забезпеченості жителів закладами РГ і посадковими місцями в них як *індикатор ефективності ресторанного господарства (ЕРГ)*, то можна отримати графік ефективності ресторанного господарства по роках, який буде відображувати інтенсивність погіршення чи покращення ефективності діяльності галузі РГ в країні (див. рис. 1).

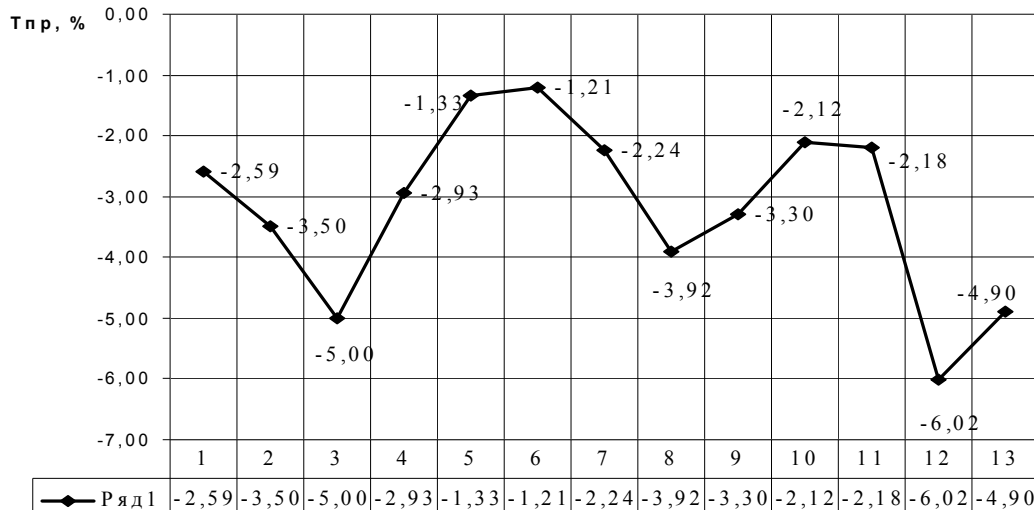

Рис. 1. Мережевий графік ефективності ресторанного господарства України з 2001 р. по 2014 рр. (за мережевими темпами приросту кількості закладів РГ на 10 000 жителів України в 2001 – 2013 рр.), %

Щоб здійснювати моніторинг інтенсивності підвищення чи зменшення ефективності ресторанного господарства, пропонуємо розраховувати *мережеві й базисні темпи приросту* кількості закладів РГ на 10 тис. жителів України в цілому і в розрізі регіонів.

Як бачимо з рис., забезпеченість населення закладами РГ не уклінно зменшується з різною інтенсивністю, приріст кількості закладів на 10 тис. жителів в Україні жодного року не перевищував «0», що свідчить про постійне зниження загального рівня ефективності галузі, яка потребує змін.

Література

- 1 Стьопочкін А.І. Система державного регулювання розвитком національної економіки / А.І. Стьопочкін // Електронне науково-фахове видання «Ефективна економіка». – 2010. – №7. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1356
- 2 Статистичний щорічник України за 2013 рік / Державна служба статистики України. – К.: ТОВ «Август Трейд», 2014. – 552 с.
- 3 Антонова В.А. Ресторанний бізнес в економічному розвитку України / В.А. Антонова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2010. – Вип. 1 (11). – С. 595 – 601.
- 4 П'ятницька Г. Інноваційний потенціал розвитку підприємств ресторанного господарства в Україні / Галіна П'ятницька, Олег Григоренко, Віталій Найдюк // Товари і ринки : Міжнародний науково-практичний журнал. – К.: КНТЕУ, 2013. – № 2 (16). – С. 29 – 44.
- 5 Restaurant Performance Index – [Електронне видання]. – Режим доступу: www.restaurant.org/news-Research/Research/RPI